

4. Яновский Л. П. Принципы, методология и научное обоснование прогнозов урожая по технологии “ЗОНТ”: монография / Л. П. Яновский. – Воронеж : ВГАУ, 2000. – 376 с.
5. Lorenz E. N. Deterministic non-periodic flow / E. N. Lorenz // Journal of Atmospheric Science. – 1963. – V. 20. – P. 120–141.
6. Brock W. A. Distinguishing random and deterministic systems / W. A. Brock // Journal of Economic Theory. – 1986, Vol. 40. P. 168–195.
7. Das A. Chaotic analysis of the foreign exchange rates / A. Das, P. Das // Applied Mathematics and Computations, 2007. 31. – P. 388–396.
8. Безручко В. П. Математическое моделирование хаотических временных рядов / В. П. Безручко, Д. А. Смирнов. – Саратов : Гос. УНЦ “Колледж”, 2005. – 532 с.
9. Григорьев В. П. Исследование математической модели фьючерсных рынков / В. П. Григорьев, А. В. Козловских, Д. А. Марьясов // Рынок ценных бумаг, 2005. – № 9 (288). – С. 38–42.
10. McNames J. Innovations in local modeling for time series prediction / J. McNames // Ph.D. Thesis, Stanford University, 1999.
11. Грицюк П. М. Аналіз, моделювання та прогнозування динаміки врожайності озимої пшениці в розрізі областей України / П. М. Грицюк. – Рівне : НУВГП, 2010. – 350 с.
12. Загоруйко Н. Г. Прикладные методы анализа данных и знаний. – Новосибирск : ИМ СО РАН, 1999. – 270 с.
13. Bishop C. M. Neural Networks for Pattern Recognition / C. M. Bishop. – Oxford University Press, 1995. – P. 504.

Отримано 29.04.2013

Summary

This paper discusses the peculiarities of nearest neighbors method to the short-term forecasting stock prices. To improve the efficiency of the method introduced and used terms “homogeneous nearest-neighbor” and “competent pattern.”

УДК 336.71:336.76

Ф. О. Журавка, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та аудиту ДВНЗ “Українська академія банківської справи Національного банку України”;
М. І. Зеленська, викладач-стажист кафедри економічної кібернетики ДВНЗ “Українська академія банківської справи Національного банку України”

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ МІЖБАНКІВСЬКОГО РИНКУ У СТРУКТУРІ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

У статті проаналізовано основні підходи до класифікації фінансових ринків та представлено авторське бачення місця міжбанківського ринку у структурі фінансового залежно від різних класифікаційних ознак. Було з'ясовано, що залежно від фінансових активів, що обертаються на ринку, міжбанківський ринок може розглядатися у складі таких сегментів фінансового ринку, як кредитний, валютний та ринок дорогоцінних металів, у просторовому аспекті можна виділяти регіональний, національний та світовий міжбанківський ринок, в організаційному плані міжбанківський ринок належить до позабіржових ринків.

Ключові слова: міжбанківський ринок, фінансовий ринок, класифікація фінансового ринку, інструменти міжбанківського ринку.

Постановка проблеми. Міжбанківський ринок, як ринок, на якому об'єктом купівлі-продажу виступають фінансові ресурси, є однією зі складових фінансового ринку, тому важливою задачею є з'ясування його місця у структурі фінансового ринку.

На нашу думку, поняття “міжбанківський ринок” визначає, перш за все, форму організації ринкових відносин та ідентифікує їх суб'єктів, безпосередньо не вказуючи на конкретні види фінансових ресурсів та інструментів ринку, які можуть бути різними і залежать від особливостей

функціонування та законодавчого регулювання ринку окремо обраних країн.

У той же час однією із важливих передумов визначення місця міжбанківського ринку у складі фінансового є виділення тих фінансових активів, купівля-продаж яких відбувається саме на міжбанківському ринку.

Це завдання нерозривно пов'язане із виявленням товарів, які можуть виступати об'єктом економічних відносин фінансового ринку і сегментацією останнього.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогодні існує досить велика кількість праць як вітчизняних, так і зарубіжних учених, присвячених

класифікації фінансового ринку та виділенню його сегментів. Особливої уваги заслуговують роботи Р. Бейлі, О. Д. Василика, М. М. Буднік, В. В. Васильєвої, В. В. Венгера, Н. О. Волгіної, Р. А. Герасименко, М. В. Грідчиніної, С. М. Еша, В. М. Іванова, Д. Мадури, В. М. Марочкіної, В. В. Михайловського, М. В. Романовського, В. П. Ходаківської, В. М. Шелудько, І. О. Школьник та ін. Однак варто відзначити, що погляди зазначених вище науковців щодо можливих сегментів фінансового ринку є досить суперечливими, тому потребують аналізу і систематизації.

Що ж стосується питання, яке безпосередньо пов'язане із визначенням місця міжбанківського ринку у структурі фінансового, зазначимо, що існуючої на сьогодні інформації недостатньо для формування комплексного уявлення щодо можливих взаємозв'язків цих двох ринків. Крім того, уся доступна інформація має переважно оглядовий характер, що також підтверджує недостатню розробленість цього питання і потребу у проведенні більш ґрунтовних досліджень у даному напрямі.

Метою статті є визначення ролі та місця міжбанківського ринку у структурі фінансового з позиції аналізу існуючих підходів до структуризації останнього.

Виклад основного матеріалу. На сьогодні серед науковців не існує єдиної думки щодо структури фінансового ринку як сукупності окремих ринків з притаманними їм об'єктами та суб'єктами ринкових відносин. Варто відзначити, що і саме поняття "фінансовий ринок" є предметом численних наукових дискусій, і різні вчені по-різному підходять до його трактування.

З метою визначення авторського підходу щодо місця міжбанківського ринку у структурі фінансового нами було проведено аналіз існуючих підходів до класифікації фінансових ринків залежно від виду активів, що виступають об'єктом економічних відносин між його учасниками (табл. 1).

Аналіз вітчизняної та зарубіжної наукової літератури показав, що більшість учених, серед яких Р. А. Герасименко, В. М. Іванов, В. В. Михайловський, Н. О. Волгіна, В. В. Васильєва, О. Р. Васильченко, М. М. Буднік, Л. С. Матюшева, Н. В. Сабліна, В. М. Марочкіна, М. Г. Швець, В. М. Шелудько, сходяться на думці, що основними об'єктами укладання угод на фінансових ринках є грошово-кредитні ресурси, цінні папери та валюта, які обертаються на кредитному, фондовому та валютному сегментах фінансового ринку.

Таблиця 1 – Підходи до класифікації фінансових ринків залежно від об'єкта купівлі-продажу

Автор	Види фінансових ринків залежно від об'єкта ринкових відносин
Бейлі Р. [1]	- фондовий ринок; - ринок облігацій; - кредитний ринок; - валютний ринок; - товарний ринок; - ринок нерухомості; - ринок деривативів
Буднік М. М., Матюшева Л. С., Сабліна Н. В. [2] Васильєва В. В., Васильченко О. Р. [4] Волгіна Н. О. [6] Герасименко Р. А. [7] Іванов В. М. [10] Марочкіна В. М., Швець М. Г. [13] Шелудько В. М. [17]	- валютний ринок; - кредитний ринок; - ринок цінних паперів
Василик О. Д. [3]	- валютний ринок; - ринок кредитів; - ринок цінних паперів; - ринок фінансових послуг
Венгер В. В. [5]	- кредитний ринок; - ринок цінних паперів; - валютний ринок; - страховий ринок; - ринок золота; - ринок фінансових послуг
Грідчиніна М. В. [8]	- ринок нерухомості; - страховий ринок; - кредитний ринок; - грошовий ринок; - ринок цінних паперів; - ринок дорогоцінних металів і коштовного каміння; - валютний ринок
Еш С. М. [9]	- ринок цінних паперів; - валютний ринок; - ринок фінансових послуг; - ринок золота та дорогоцінних металів і каменів; - ринок нерухомості
Колектив авторів Сибірського федерального університету [11]	- ринок цінних паперів; - ринок позичкових капіталів; - страховий ринок; - ринок фінансових деривативів; - валютний ринок

Продовження таблиці 1

Автор	Види фінансових ринків залежно від об'єкта ринкових відносин
Мадера Д. [12]	- кредитний ринок; - ринок облігацій; - ринок нерухомості; - фондовий ринок; - валютний ринок
Михайловський В. В. [14]	- грошово-кредитний ринок; - фондовий ринок; - валютний ринок
Романовський М. В., Белоглазова Г. Н. [15]	- валютний ринок; - кредитний ринок; - ринок цінних паперів; - ринок золота
Ходаківська В. П., Данілов О. Д. [16]	- ринок позикових капіталів; - ринок цінних паперів; - валютний ринок; - страховий ринок; - ринок золота (срібла, платини) та дорогоцінного каміння; - ринок нерухомості
Школьник І. О. [18]	- валютний ринок; - депозитний ринок; - кредитний ринок; - ринок цінних паперів; - ринок похідних фінансових інструментів

Однак інші вчені, чії праці було розглянуто, поряд із зазначеними вище ринками у структурі фінансового ринку виділяють також ринок фінансових послуг [3, 5, 9], страховий ринок [5, 8, 11, 16], ринок золота і дорогоцінних металів [5, 8, 9, 15, 16], товарний ринок [1], ринок нерухомості [1, 8, 9, 12, 16], ринок облігацій [1, 12], депозитний ринок [18] та ринок фінансових деривативів або похідних інструментів [1, 11, 18].

Як бачимо, проблема, пов'язана з ідентифікацією об'єктів фінансового ринку, може бути вирішена лише шляхом аналізу і узагальнення існуючих поглядів вчених, що займалися дослідженням даного питання.

Варто відзначити, що із розглянутими вище підходами ми можемо погодитися лише частково. Так, на нашу думку, окремими сегментами фінансового ринку слід вважати кредитний, валютний та фондовий ринки, оскільки вони різняться не лише фінансовими активами, покладеними в їх основу, а й природою тих економічних

відносин, що у зв'язку із цими активами виникають.

У той же час виділення депозитного ринку разом з кредитним у структурі фінансового, на нашу думку, є недоречним, оскільки на практиці дані ринки виконують однакові функції.

Із віднесенням ринку фінансових послуг до складу фінансового, як це пропонують В. В. Венгер, О. Д. Василик та С. М. Еш, ми теж погодитися не можемо, оскільки, на наш погляд, фінансові послуги, які будь-які інші, не є матеріальними, тому фінансовим активом їх вважати не можна. В цілому ці два ринки хоч і тісно взаємопов'язані між собою, все ж мають різне призначення, тому ототожнювати їх не слід.

Стосовно страхового ринку, на якому об'єктом купівлі-продажу виступає страховий захист у формі різноманітних страхових продуктів, ми схильні вважати, що даний ринок скоріше є сегментом ринку фінансових послуг, а не фінансового, оскільки страхові продукти за своєю суттю є не фінансовим активом, а послугою. Підтвердження такої точки зору можна знайти у [19, 20], де страховий ринок розглядається як одна із складових ринку фінансових послуг.

Стосовно ринку облігацій, то, на нашу думку, його більш доцільно розглядати у складі ринку цінних паперів, не виділяючи в окремий сегмент.

Варто відзначити, що у зарубіжній науковій літературі також досить поширеним є підхід до виокремлення класу товарних ринків у структурі фінансового. Так, існування певного типу ринку притаманне будь-якому товару, однак у контексті фінансових досліджень, як правило, говорять про ряд високоорганізованих ринків обмеженої кількості товарів з чітко визначеним переліком характеристик. До них належать дорогоцінні метали, промислові метали, нафтопродукти та сільськогосподарська продукція тощо. У переважній більшості випадків об'єктом купівлі-продажу на фінансових ринках виступають не самі товари, а контракти щодо їх поставки у зазначений час у майбутньому [1]. Винятком можна вважати лише золото та інші дорогоцінні метали, що використовуються як об'єкт інвестування і збереження вартості, і є базовим активом на ринку.

Дискусійним є питання і щодо віднесення ринку нерухомості до складу фінансового. На нашу думку, сама нерухомість об'єктом купівлі-продажу на фінансовому ринку не є, однак функціонування ринку нерухомості у всьому світі нерозривно пов'язане із існуванням досить широкого спектра похідних інструментів, що купуються і продаються на фінансових ринках. Це дає підстави говорити про існування ринку

фінансових деривативів, що мають безпосередній зв'язок із реальними активами (фондами, нерухомим майном тощо).

Таким чином, проведений аналіз дав змогу встановити, що здійснення операцій на фінансовому ринку передбачає як безпосередню купівлю-продаж фінансових активів, так і укладення контрактів, які визначають право або зобов'язання власника такого контракту купити або продати певний фінансовий актив у майбутньому. Тому, на нашу думку, аналіз фінансових ринків, перш за все, необхідно проводити, розділяючи інструменти ринку за походженням на базові та похідні. У той же час залежно від виду базового активу слід виділяти наступні категорії фінансових ринків:

- валютний ринок;
- кредитний ринок;
- ринок цінних паперів;
- товарний ринок;
- ринок нерухомості.

Такий підхід дає можливість виділити окремі сегменти фінансового ринку, які нами було представлено у вигляді наступної схеми (рис. 1).

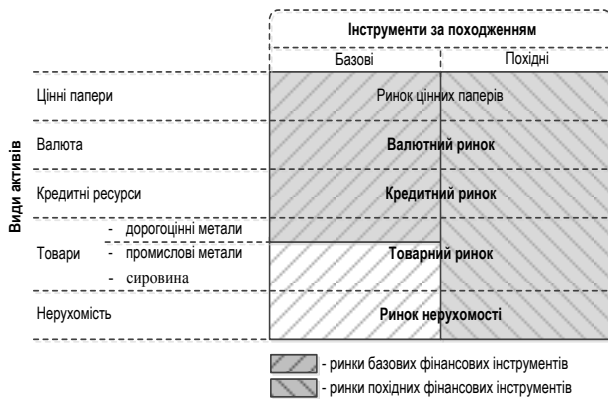

Рисунок 1 – Класифікація фінансових ринків залежно від об'єктів ринкових відносин та походження фінансових інструментів

Запропонована нами класифікація фінансового ринку може бути покладена в основу подальшого виділення його сегментів, з якими пов'язане функціонування міжбанківського ринку.

Сьогодні більшість науковців розглядають міжбанківський ринок як сегмент фінансового ринку, на якому визначається вартість кредитних ресурсів. Ставки за міжбанківськими кредитами, які формуються внаслідок взаємодії учасників ринку, є визначальними для встановлення вартості кредитних ресурсів і для інших суб'єктів економіки. У зв'язку з цим можемо говорити про існування ринку міжбанківських кредитів або міжбанківського кредитного ринку, який

об'єднує широкий спектр інструментів, що використовуються банківськими установами для управління своїми тимчасово вільними коштами.

У той же час, як свідчать дослідження Банку Міжнародних Розрахунків, майже 87 % усіх конверсійних угод відбувається саме на міжбанківському ринку [21]. Як наслідок ті валютні курси, які склалися на ринку і служать орієнтиром для всіх його учасників, є результатом операцій, здійснених великими комерційними банками. Отже, одним із сегментів міжбанківського ринку, на якому відбувається встановлення цін на іноземну валюту, є міжбанківський валютний (конверсійний) ринок. Найбільш поширені інструменти даного ринку наведені у табл. 2.

Таблиця 2 – Базові та похідні інструменти міжбанківського ринку

Сегмент міжбанківського ринку	Базові інструменти	Похідні інструменти
Міжбанківський кредитний ринок	Депозитно-кредитні угоди; депозитні сертифікати	- операції "репо"; - запозичення "форвард-форвард"; - угоди про форвардну процентну ставку; - процентні свопи; - опціони
Міжбанківський валютний ринок	Угоди "спот"	- форвардні угоди; - конверсійні свопи; - валютні свопи; - опціони
Міжбанківський ринок дорогоцінних металів	Купівля-продаж дорогоцінних металів на умовах "спот"	- форвардні контракти; - опціони

Учасниками міжбанківського ринку також здійснюється оптова торгівля банківськими металами в межах прав, наданих чинним законодавством, що дає підстави виділяти міжбанківський ринок дорогоцінних металів у структурі фінансового ринку. Так, наприклад, в Україні здійснення операцій із дорогоцінними металами відбувається на підставі відповідної ліцензії Національного банку України.

Отже, в рамках наведеної нами класифікації міжбанківський ринок слід розглядати як частину валютного, кредитного ринків і ринку дорогоцінних металів, де відбувається взаємодія між банківськими установами з приводу купівлі-продажу відповідних фінансових ресурсів.

Таким чином, говорячи про міжбанківський ринок у даному дослідженні, будемо розрізняти окремі його складові – міжбанківський кредитний ринок, міжбанківський валютний ринок та міжбанківський ринок дорогоцінних металів (рис. 2).

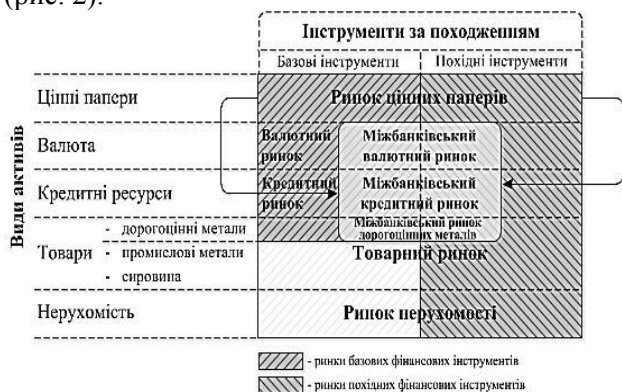

Рисунок 2 – Місце міжбанківського ринку у структурі фінансового ринку

Представлена вище схема дає можливість виділити основні активи, що безпосередньо виступають об'єктами купівлі-продажу на міжбанківському ринку або ж є базою для створення похідних фінансових інструментів, що обертаються на ринку. У той же час варто відзначити, що на сьогодні існують і інші підходи до класифікації фінансових ринків. Тому для більш ґрунтовного вивчення міжбанківського ринку та виявлення його специфічних рис, що дають можливість віднести його до тієї чи іншої групи ринків, нами було розглянуто найбільш поширені категорії ознак, на основі яких проводиться класифікація фінансових ринків.

Проаналізувавши праці таких науковців, як М. М. Буднік, В. В. Васильєва, В. В. Венгер, Н. О. Волгіна, Р. А. Герасименко, С. М. Еш, Г. Ф. Каячев, В. М. Марочкіна, С. О. Маслова, І. О. Школьник, нами було з'ясовано, що переважна більшість авторів важливими властивостями фінансових ринків, що є підставою їх сегментації, вважають такі:

- вид фінансово активу (об'єкт ринкових відносин);
- організаційна форма;
- глобальність (територіальна розповсюдженість);
- умови обертання фінансових активів;
- умови передачі фінансових активів у користування.

Так, залежно від цілей, які ставить перед собою дослідник, він може підходити до вивчення фінансових ринків із різних позицій.

Зважаючи на те, що проблему ідентифікації активів, що є об'єктом економічних відносин на міжбанківському ринку, нами було досліджено вище, на нашу думку, доцільно розглянути функціонування міжбанківського ринку також у просторовому та організаційному аспектах.

При аналізі підходів до класифікації фінансових ринків за територіальною ознакою, запропонованих у [2, 4, 5, 9, 11, 13, 18], ми дійшли висновку, що погляди вчених щодо даного питання різняться.

Так, наприклад, С. М. Еш та В. В. Венгер пропонують розділяти фінансові ринки на місцеві, регіональні, національні та міжнародні, зазначаючи, що місцевий ринок представлений операціями різних фінансово-кредитних установ із місцевими господарюючими суб'єктами, населенням тощо; регіональний ринок функціонує в межах регіону і включає також систему регіональних фондових і валютних бірж; національний ринок включає всю систему фінансових ринків держави, їх видів і організаційних форм; світовий фінансовий ринок є частиною світової фінансової системи, в якій інтегровані національні фінансові ринки держав з відкритою економікою [5, 9].

У роботах І. О. Школьник, Г. Ф. Каячева, С. О. Маслової та О. А. Опалова за територіальною ознакою фінансові ринки виділяються в межах регіону (регіональний ринок), країни (національний ринок) та глобально (міжнародний ринок) [11, 18, 22]. У той же час ряд авторів, чії праці було досліджено, не розглядають функціонування фінансового ринку на місцевому та регіональному рівнях [2, 7, 13].

Підсумовуючи усе вищесказане, на нашу думку, застосування підходу, запропонованого у [5, 9], дає можливість найбільш повного вивчення територіальних аспектів функціонування фінансових ринків. Поряд з цим ми схильні вважати, що дослідження міжбанківського ринку слід проводити, виділяючи регіональний, національний та міжнародний його рівні (рис. 3).

Варто відзначити, що існування регіональних міжбанківських ринків є характерним лише для невеликого числа країн з високим рівнем розвитку банківського сектора. У той же час для більшості країн характерним є існування саме національного міжбанківського ринку, який об'єднує банківські установи країни в єдиний ринковий простір. Оскільки завдяки процесам глобалізації національні міжбанківські ринки не є ізольованими, вони мають тісні взаємозв'язки і утворюють так званий світовий або міжнародний міжбанківський ринок, який є однією із важливих складових світової фінансової системи.

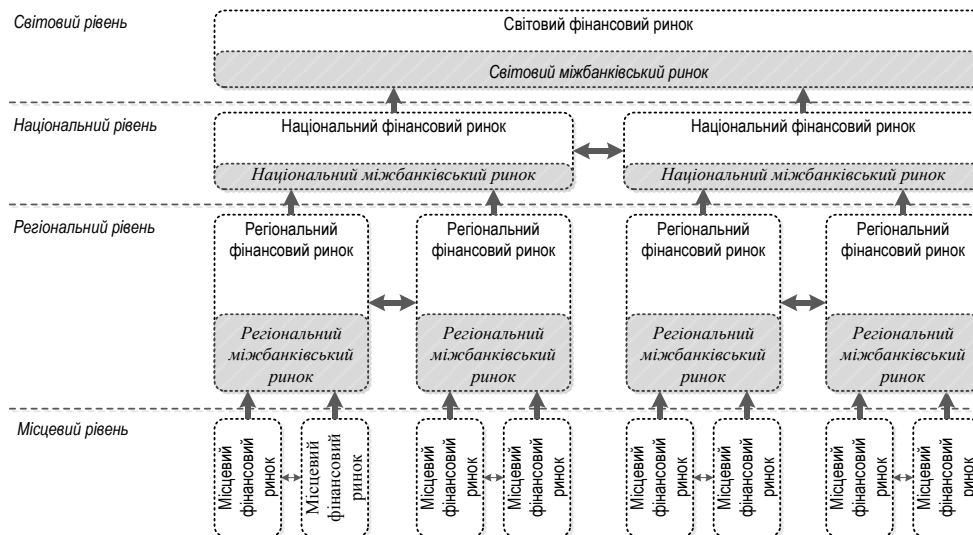

Рисунок 3 – Класифікація фінансових ринків за територіальною ознакою

Перш, ніж досліджувати організаційні аспекти функціонування міжбанківського ринку, варто відзначити, що залежно від способу організації торгів фінансові ринки прийнято поділяти на організовані (біржові) та неорганізовані (позабіржові або розподільчі) [2, 5, 9, 7, 11, 13, 22].

Біржовий ринок пов'язують з поняттям біржі як особливим чином організованим ринком, який функціонує за визначеними правилами, що сприяє підвищенню мобільності капіталу і виявленню реальних ринкових цін на фінансові активи [23].

У порівнянні з цим торгівля на позабіржових ринках повністю децентралізована і здійснюється переважно через дилінгові системи, міжнародні телекомунікаційні системи, телефоном [24].

Таким чином, ключовою відмінністю позабіржового ринку є відсутність єдиного централізованого місця проведення торгів, у той час як для біржового ринку біржа виступає у ролі

торговельного майданчика, де відбувається взаємодія покупців і продавців фінансових активів.

Біржові ринки є менш ризиковими порівняно із позабіржовими, оскільки контрагентом по угоді тут виступає сама біржа, що гарантує виконання умов контракту. Здійснення ж операцій на позабіржових ринках не передбачає окремого механізму, що забезпечує дотримання умов угоди з боку контрагента.

Основними учасниками позабіржових ринків є банки та фінансові компанії. Дані ринки характеризуються більш високим рівнем цінової конкуренції між покупцями і продавцями фінансових активів, що сприяє зниженню операційних витрат, пов'язаних із укладенням угоди. Ціни, що встановлюються на біржовому ринку, єдині для усіх його учасників, що створює деякі переваги для дрібних та менш досвідчених користувачів ринку.

Таблиця 3 – Порівняльна характеристика біржового та позабіржового ринків

Ознака	Біржовий ринок	Позабіржовий ринок
1. Місце проведення торгів	Обмежене фізичним місцезнаходженням біржі	Відбуваються по всьому світу
2. Час роботи	Обмежений періодом біржової сесії	Протягом усього операційного дня
3. Спектр фінансових інструментів	Вузкий, чітко регламентований	Широкий
4. Рівень цінової конкуренції	Низький	Високий
5. Рівень фінансового ризику	Низький	Високий
6. Швидкість проведення розрахунків	Низька	Висока
7. Рівень юридичної захищеності учасників	Високий	Низький
8. Засоби укладення угоди	Торгово-інформаційні системи	Аукціон учасників
9. Конфіденційність роботи	Низька	Висока
10. Вартість укладання угод	Досить висока	Низька
11. Існування гарантій щодо виконання умов угоди	Так	Ні
12. Існування єдиних загальноприйнятих правил роботи	Так	Ні

За своєю організаційною формою міжбанківський ринок є позабіржовим ринком, оскільки сам факт існування міжбанківського ринку визначається наявністю розгалуженої мережі контрагентських взаємозв'язків між сотнями банків, які знаходяться в різних куточках світу, і взаємодіють по телефону або через термінали торгово-інформаційних систем.

Здійснення операцій на міжбанківському ринку відбувається за відсутності єдиних загальноприйнятих правил гарантування розрахунків. Угоди між банками укладаються на основі попередніх домовленостей між ними щодо проведення операцій, які й визначають механізми і гарантії взаєморозрахунків між окремими учасниками міжбанківського ринку.

Позабіржові ринки прийнято розділяти на оптові та роздрібні. Зазвичай на оптових ринках укладаються угоди між великими комерційними банками та компаніями, а на роздрібних відбувається торгівля між індивідуальними учасниками ринку.

Таким чином, міжбанківський сегмент позабіржового ринку – це передусім оптовий ринок, розміри операцій на якому можуть досягати десятків мільйонів доларів США.

Враховуючи це, можемо визначити місце міжбанківського ринку в організаційній структурі фінансового ринку (рис. 4).

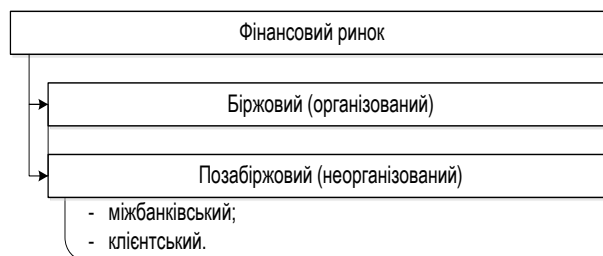

Рисунок 4 – Організаційний підхід до визначення місця міжбанківського ринку у структурі фінансового ринку

Висновки. Таким чином, у запропонованій статті з'ясовано, що міжбанківський ринок розглядається у структурі таких сегментів фінансового ринку, як кредитний, валютний та ринок дорогоцінних металів. Крім того, у просторовому аспекті можна виділяти регіональний, національний та світовий міжбанківський ринки. Щодо організаційних аспектів функціонування міжбанківського ринку, то цей ринок є позабіржовим, оскільки угоди на ньому укладаються за відсутності біржі як посередника між продавцем і покупцем фінансового активу.

Список літератури

1. Bailey R. E. The Economics of Financial Markets [Text] / R. E. Bailey. – Cambridge University Press, 2005. – 528 p.
2. Буднік М. М. Фінансовий ринок : навч. посібник [Текст] / М. М. Буднік, Л. С. Мартюшева, Н. В. Сабліна. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 334 с. – ISBN 978-966-364-785-2.
3. Василик О. Д. Теорія фінансів : підручник [Текст] / О. Д. Василик. – К. : НІОС, 2000. – 416 с. – ISBN 966-95321-5-9.
4. Васильєва В. В. Фінансовий ринок : навч. посібник [Текст] / В. В. Васильєва, О. Р. Васильченко. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 368 с. – ISBN 978-966-364-566-7.
5. Венгер В. В. Фінанси : навч. посібник [Текст] / В. В. Венгер. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 432 с. – ISBN 978-966-364-802-6.
6. Волгіна Н. О. Конспект лекцій з дисципліни “Фінансовий ринок” (для студентів 5 курсу денної і заочної форм навчання спеціальності “Економіка підприємства”) [Текст] / Н. О. Волгіна. – Х. : ХНАМГ, 2009. – 118 с.
7. Герасименко Р. А. Финансовый рынок: теория и практика организации в Украине : монография [Текст] / Р. А. Герасименко. – Донецк, 1999.
8. Грідчина М. В. Фінанси (теоретичні основи) [Текст] / М. В. Грідчина, В. Б. Захожай, Л. Л. Осіпчук та ін. – 2-ге вид., випр. і допов. – К. : МАУП, 2004. – 312 с.
9. Еш С. М. Фінансовий ринок [Текст] / С. М. Еш. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 528 с. – ISBN 978-966-364-880-4.
10. Іванов В. М. Фінансовий ринок : конспект лекцій [Текст] / В. М. Іванов. – К. : МАУП, 1999. – 122 с. – ISBN 966-7312-83-6.
11. Каячев Г. Ф. Тексты лекций по учебной дисциплине “Финансовые рынки” [Текст] / Г. Ф. Каячев, А. М. Лепихин, Л. В. Каячева, М. Н. Черных, О. В. Павлова, А. С. Субботин. – Красноярск: СФУ, 2007. – 155 с.
12. Madura J. International Financial Management [Text] / J. Madura. – South-Western, Cengage learning, 2012. – 708 p.
13. Марочкина В. М. Финансы и финансовый рынок : пособие [Текст] / В. М. Марочкина, М. Г. Швец. – Минск : БГАТУ, 2011. – 292 с. – ISBN 978-985-519-428-7.
14. Михайловський В. В. Про фінансовий ринок і його структуру в умовах глобалізації [Текст] / В. В. Михайловський // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. — 2009, № 1. – С. 198–205.

15. Романовский М. В. Финансы и кредит [Текст] / М. В. Романовский, проф. Г. Н. Белоголазовой. – М. : Ф59 Юрайт-Издат, 2003. – 575 с. – ISBN 5-94879-056-8.
16. Ходаківська В. П. Ринок фінансових послуг : навч. посібник [Текст] / В. П. Ходаківська, О. Д. Данілов. – Ірпінь : Академія ДПС України, 2001. – 501 с.
17. Шелудько В. М. Фінансовий ринок : навч. посібник [Текст] / В. М. Шелудько. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Знання-Прес, 2003. – 536 с. – ISBN 966-7767-82-5.
18. Школьник І. О. Фінансовий ринок України: сучасний стан і стратегія розвитку : монографія [Текст] / І. О. Школьник. – Суми : ВВП “Мрія-1 ЛТД”, УАБС НБУ, 2008. – 348 с.
19. Горбач Л. М. Ринок фінансових послуг : навч. посібник [Текст] / Л. М. Горбач, О. Б. Каун. – К. : Кондор, 2006. – 436 с. – ISBN 966-351-048-X.
20. Уманець-Ходаківська В. П. Ринок фінансових послуг: теорія і практика : навч. посібник [Текст] / В. П. Уманець-Ходаківська, О. І. Костюкевич, О. А. Лятамбор. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 392 с.
21. Report on Global Foreign Exchange Market Activity in 2010 [Electronic resource] // Triennial Central Bank Survey of Bank for International Settlements. – Access point: <http://www.bis.org/publ/rpfxfl0t.pdf>.
22. Маслова С. О. Фінансовий ринок : навч. посібник [Текст] / С. О. Маслова, О. А. Опалов. – К. : Каравела, 2008. – 288 с. – ISBN 966-8019-00-8.
23. Івасів Б. С. Міжнародні ринки грошей і капіталів [Текст] / Б. С. Івасів, Комар В. В. – Тернопіль: ТНЕУ, 2008. – 120 с.
24. Юхименко П. І. Теорія фінансів: підручник [Текст] / П. І. Юхименко, В. М. Федосов, Л. Л. Лазебник та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 576 с.

Отримано 29.04.2013

Summary

In this article the existing approaches of the financial markets classification were analyzed and the authors' point of view on the place of the interbank market in the structure of the financial market in accordance with different classification features was represented. It was found that depending on the financial assets which are sold and bought in the market the interbank market could be considered in the structure of such segments of financial market as money market, foreign exchange market and precious metals market. Regional, national and global levels of the interbank market could be distinguished. From the organizational point of view the interbank market could be classified as an over-the-counter market.